

[Energiministeren]

ventionen vil kunne udgøre et startskud til en forstærket teknologiudvikling og en forstærket global udbredelse af renere og mere effektive energiteknologier på områder, hvor dansk erhvervsliv står stærkt.

I forlængelse af det internationale energisamarbejde til opfølgning af Klimakonventionen vil regeringen give energisamarbejdet med de østeuropæiske lande og SNG høj prioritet. Opbygningen af en markedsbaseret, effektiv og miljøvenlig energisektor i de tidligere kommunistiske lande vil være et væsentligt element i landenes økonomiske og politiske omstillingsproces og vil samtidig kunne yde et effektivt bidrag til forbedring af miljøet, herunder nedbringelse af de globale drivhusgasemissioner. Regeringen vil derfor under det kommende EF-formandskab arbejde aktivt for, at Det Europæiske Energicharter udmøntes i en egentlig juridisk bindende basisaftale med tilhørende konkrete protokoller, og vil i den forbindelse lægge særlig vægt på protokollen vedrørende energieffektivisering.

Med henblik på at styrke eksporten af dansk energiteknologi og knowhow finder regeringen, at der er behov for en øget koordinering af indsatsen specielt på de områder, hvor Danmark yder betydelige støttebeløb. En del af Øststøttemidlerne bevilges til projekter inden for energisektoren, hvor danske virksomheder har meget at byde på i form af konkurrence-dygtig og miljøvenlig energiteknologi. For at fremme en mere sammenhængende prioritering af disse midler har Energiministeriet udarbejdet oplægget »Prioriterede energiindsatsområder i Østeuropa«, som er fremsendt til Den Centrale Koordineringsenhed for Øststøtten. Sigtet med oplægget er endvidere at skabe grundlag for øget international medfinansiering og for et kommercielt bæredygtigt økonomisk samarbejde.

3. Den energipolitiske udvikling i EF.

Samarbejdet i EF på det energipolitiske område må ses i sammenhæng med de generelle udviklingstendenser og problemstillinger, der er beskrevet ovenfor, men må i dag gives en særlig høj prioritering i det internationale samarbejde. Det er således karakteristisk, at EF-landene i dag i højere grad end tidligere underlægges bindende Fællesskabsordninger på

energiområdet, og at EF-Kommissionen generelt tager flere energipolitiske initiativer af væsentlig og direkte betydning for medlemslandene end tidligere. Det gælder på såvel energiforsynings- som forbrugsområdet, herunder også på afgiftsområdet.

På energiforsyningsområdet koncentrerer EF's initiativer sig især omkring realiseringen af det indre energimarked på elområdet og naturgasområdet, herunder etablering af såkaldt tredjepartsadgang (TPA) til ledningsnettene. Resultatet af en sådan liberalisering og markedsåbning vil kunne få afgørende indflydelse på udviklingen ikke blot i EF-landenes egne energisektorer, men vil via EØS-aftalen også influere på udviklingen i vore nordiske nabolande og andre EFTA-lande – en situation, som man i Norge og Sverige allerede har forberedt sig på gennem reorganiseringer inden for elsektoren efter mere markedsorienterede principper.

Kommissionens forslag til liberalisering af el- og naturgasmarkederne, der blev fremlagt i februar 1992, bygger videre på de allerede vedtagne direktiver om prisgennemsigtighed og transitrettigheder. Hovedelementerne i forslaget er for det første bestemmelser vedrørende afskaffelse af enerettigheder og anvendelse af ikkediskriminerende vilkår for tildeling af bevillinger til elproduktion og etablering af el- og naturgasnet. For det andet foreslår Kommissionen, at der indføres tredjepartsadgang til ledningsnettene, hvilket indebærer, at transmissions- og distributionselskaber på el- og gasområdet forpligtes til på rimelige vilkår og i det omfang, der er overskydende kapacitet i ledningsnettene, at give adgang til transport af el og gas fra de forskellige el- og gasproducenter (tredjepart) til henholdsvis distributionselskaber og store energiforbrugere. Endelig for det tredje skal der ske en regnskabsmæssig opdeling af energiselskaberne i selvstændige enheder for henholdsvis produktion, transmission, distribution og lageraktiviteter.

Regeringen støtter fuldt ud målsætningerne i de foreliggende liberaliseringsforslag på el- og gasområdet, og tredjepartsadgang under den ene eller den anden form må i forbindelse hermed vurderes at være et nødvendigt element for at sikre, at der åbnes op for en reel konkurrence på tværs af landegrænser. Efter regeringens opfattelse vil en gradvis udvikling